

Nr 135.

Av herr **Holmström** i Gävle m. fl., om *penstonering av arméns indelta manskap.*

I skrivelse den 28 oktober 1921 hava utsedda ombud för landets olika regementen, varå indelt manskap ännu finnes, hemställt till Kungl. Maj:t att behärta den ekonomiskt svåra och brydsamma belägenhet, vari det indelta manskapet befinner sig efter avskedet. Som motiv har i framställningen anförts följande: "Under sin tjänstetid har den indelte soldaten bland statens tjänare varit den, som haft de minsta anspråken beträffande avlöningsförhållanden. Soldaten har visserligen ej regelbundet varit i tjänstgöring året om, men det oaktat fått uppoffra mycket för sin tjänst, som han alltid högaktat och därjämte varit besjälad av den bästa disciplin och en okuvlig ordningsvana. Han har ej ens fått lämna soldattorpet för att söka arbete utan kompanichefens tillåtelse. Även hava många av det indelta manskapet under de senaste åren varit inkallade till ständig tjänstgöring året om.

Då soldaten vid omkring 50 års ålder lämnat sin tjänst och därmed även soldattorpet, hava för honom uppstått svåra ekonomiska förhållanden, enär han under sin tjänstetid i de flesta fall ej kunnat spara något av sina knappa inkomster. Han har ej haft annat att lita till än det underhåll ur Vadstena krigsmanshuskassa, vilket tilldelats honom. Sådant underhåll har under de sistförflutna åren utgått under vissa villkor med 61 kr. vid fyllda 50 år, 100 kr. vid fyllda 60 år samt med 200 kr. vid 67 års ålder. Därjämte har dyrtidstillägg av växlande storlek — i år 200 kr. — tilldelats dem, som fyllt 60 år. Till dem, som vid avskedet varit korpraler eller vicekorpraler vid regementet, hava dessutom utgått korpralspensioner med resp. 60 och 30 kr.

Att dessa underhåll under nuvarande dyrtid och svåra förhållanden i övrigt äro alldeles otillräckliga, torde av alla kunna erkännas.

Vi undertecknade, valda ombud för de sista resterna av vårt ärorika indelningsverk, vilka även de inom en ej så lång tid komma att fullständigt

försvinna, frambära härmed inför Eders Kungl. Maj:ts våra djupa bekymmer för vår framtid och anhålla i underdånighet, att Eders Kungl. Maj:ts med nådigt gillande av vårt förslag ville ingå till nästkommande riksdag med proposition om beviljandet av pension eller underhåll till indelt manskap, som vid avskedet fullgjort minst 20 tjänsteår, efter följande grunder:

- A. Efter fyllda 50 levnadsår.
Till korpral eller vicekorpral vid regementet kr. 400:—
Till menig soldat, som erhållit befordran i regementet kr. 350:—
Till menig kr. 300:—
- B. Efter fyllda 60 år 50 % förhöjning av ovanstående belopp.
- C. Till änka efter avliden 50 % av mannens pension.
- D. Begravningshjälp kr. 75:—
- E. Till manskap, som erhållit avsked på grund av sjukdom eller invaliditet, ådragen i tjänsten, vilket styrkts av läkarbetyg, pension i vederbörlig klass, oaktat han icke uppnått ovan angivna tjänste- eller levnadsår."

Utan att nu kunna i detalj bedöma, huruvida de sålunda föreslagna pensionsgrunderna må anses riktigt avvägda, hava vi dock ansett förevarande framställning så rättvis och behjärtansvärd, att den syntes oss böra utan dröjsmål bliva föremål för riksdagens prövning. Frågan har tidigare — den 23 december 1920 — varit föremål för yttrande av arméförvaltningen men sedermera icke föranlett någon Kungl. Maj:ts åtgärd. Vi tillåta oss vördsam hemställa, att vederbörande utskott ville låta föranstalta om den vidare utredning, som kan befinnas erforderlig, därvid jämväl torde komma att prövas den jämkning i angivna belopp, som kan föranledas av understöden från Vadstena krigsmanshuskassa med hänsyn till dennas nuvarande ekonomiska ställning. Under återopande av vad sålunda anförts hemställes,

att riksdagen ville besluta bevilja pension eller underhåll till indelt manskap, som vid avskedet fullgjort minst 20 tjänsteår, efter följande grunder:

- A. Efter fyllda 50 levnadsår.
Till korpral eller vicekorpral vid regementet kr. 400:—
Till menig soldat, som erhållit befordran i regementet kr. 350:—
Till menig kr. 300:—

- B. Efter fyllda 60 år 50 % förhöjning av ovanstående belopp.
- C. Till änka efter avliden 50 % av mannens pension.
- D. Begravningshjälp kr. 75:—
- E. Till manskap, som erhållit avsked på grund av sjukdom eller invaliditet, ådragen i tjänsten, vilket styrkts av läkarbetyg, pension i vederbörlig klass, oaktat han icke uppnått ovan angivna tjänste- eller levnadsår.

Stockholm den 21 januari 1922:

Nils Holmström,
Gävle.

J. Fjellman.

N. E. Nilsson.

Emil Bengtsson.
